

Đầu tư công có ý nghĩa quan trọng, tạo sức lan tỏa trong phát triển kinh tế, xã hội của đất nước. Tuy nhiên, tình trạng các địa phương đầu tư dàn trải, phân bổ vốn chật và sai nội dung, đặc biệt là tiến độ giải ngân các dự án chưa đạt theo kế hoạch đang ảnh hưởng không nhỏ tới nền kinh tế.

Đầu tư công không được kiểm soát chặt chẽ: **KHIẾN LẠM PHÁT TĂNG CAO!?**

Đầu tư xây dựng cơ bản: Thiếu sót, sai phạm ở mọi khâu

Trong báo cáo của Kiểm toán Nhà nước kết luận, đã có nhiều sai phạm, thiếu sót trong đầu tư xây dựng cơ bản, diễn ra ở mọi khâu: Từ khâu lập và giao dự toán cho tới khâu giám sát, thực hiện, tình trạng đầu tư dàn trải, manh mún diễn ra trong những năm vừa qua vẫn chậm được khắc phục, dẫn đến việc bố trí vốn cho các dự án vượt quá khả năng. Công tác quản lý nguồn vốn đầu tư lỏng lẻo đã tạo các kẽ hở gây thất thoát vốn đầu tư ngân sách và vốn tín dụng đầu tư Nhà nước.

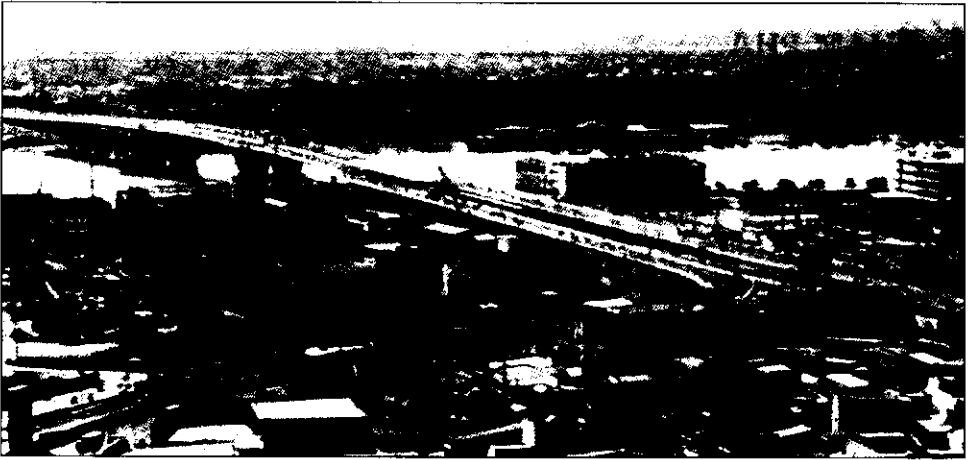
Ông Lê Hải Mơ, Phó Viện trưởng, Viện Khoa học tài chính (Học Viện Tài Chính) cho rằng “Chúng ta đã duy trì thời gian khá dài tình trạng sử dụng lãng phí nguồn lực về vốn, về tài sản ở khu vực nhà nước. Qua nghiên cứu, chúng tôi cho rằng, chúng ta đã hình thành một cơ cấu đầu tư không có lợi cho tăng trưởng nhanh và tăng trưởng bền vững nên mặc dù Việt Nam đầu tư

KHÁNH THY

rất cao 40 – 41%, nhưng tăng trưởng chỉ khoảng 7%, nếu cứ tăng lên nữa sẽ nóng. Tình trạng đầu tư của chúng ta như vậy thì khi gặp tình thế khó khăn sẽ sinh ra trì trệ”.

Giám sát đầu tư không nghiêm túc

Một trong những lý do xảy ra thiếu sót, sai phạm trong đầu tư công là công tác giám sát đầu tư của các bộ, ngành, địa phương không nghiêm túc. Kiểm toán Nhà nước đã phát hiện chỉ có hơn 51% số dự án được thực hiện giám sát, nhưng trong số này thì chất lượng báo cáo giám sát nhiều dự án cũng chưa đạt yêu cầu, nội dung sơ sài. Về vấn đề này, ông Vương Đình Huệ, Tổng kiểm toán Nhà nước cho biết: “Kiểm toán Nhà nước có hai việc: một là phải nghiên cứu hướng đến những vấn đề mới phát sinh của nền kinh tế để tập trung vào trọng điểm. Thứ hai là quay trở lại để đánh giá những gì đã xảy ra. Hai yếu tố này đều quan trọng như nhau. Trước đây

hầu hết là tiến hành hậu kiểm nên chúng tôi mới chỉ quan tâm đến việc diễn ra rồi mới đánh giá. Tới đây chúng tôi sẽ chủ động hơn trong việc định hướng nội dung kiểm toán để giúp cho Quốc hội giám sát tốt hơn và Chính phủ điều hành tốt hơn”.

Kiểm soát đầu tư công như thế nào?

Đầu tư còn dàn trải, số lượng dự án duyệt chờ ngân sách cấp vốn có xu hướng tăng thực tế đang là áp lực lớn đối với ngân sách Nhà nước trong điều kiện ngân sách còn hạn hẹp như hiện nay. Do đó vấn đề đặt ra là cần xác định rõ mục tiêu ưu tiên đầu tư, lĩnh vực, công trình cần đầu tư để tập trung nguồn lực cho các lĩnh vực thiết yếu đó phát triển đồng thời mở rộng sự tham gia của các thành phần kinh tế tư nhân. Việc làm này không những giúp cơ quan chức năng quản lý tốt hơn nguồn vốn đầu tư mà còn tận dụng được mọi nguồn lực để phát triển.

GS.TSKH Nguyễn Quang Thái, Phó Chủ tịch kiêm Tổng thư ký Hội khoa học kinh tế Việt Nam, phân tích: “Đối với nước ta trong quá trình chuyển đổi thì cần tiếp tục coi trọng đầu tư

công. Tuy nhiên nên cho các thành phần kinh tế khác cùng tham gia vào các lĩnh vực mà đầu tư công có thể không cần thiết. Nguồn vốn dôi ra đó tập trung vào nhiệm vụ và trách nhiệm xã hội, vào những vấn đề mà các thành phần kinh tế khác không thể làm được”.

Bên cạnh đó, việc phân cấp quản lý trong đầu tư và xây dựng cần cụ thể, rõ ràng hơn, từ khâu thẩm định, đấu thầu, bố trí nguồn vốn cho đến quản lý, thực hiện các dự án đầu tư. Phân cấp quyết định đầu tư cần được gắn liền với trách nhiệm huy động vốn thực hiện, trách nhiệm khi để xảy ra thất thoát, lãng phí và không hiệu quả của mỗi cá nhân, cơ quan cụ thể khi đã được phân cấp.

Nâng cao chất lượng quản lý nguồn vốn ngân sách không những có vai trò quan trọng để thúc đẩy phát triển kinh tế mà còn góp phần kiềm chế lạm phát. Việc Chính phủ chỉ đạo các Bộ ngành, địa phương cắt giảm chi tiêu công, đình hoãn, giãn tiến độ các công trình chưa thật cần thiết không chỉ góp phần kiềm chế lạm phát mà cho thấy sự quyết tâm của Chính phủ trong việc nâng cao hiệu quả sử dụng nguồn vốn này. ■